

На добър час!

Българският куклен театър отдавна не само желаеше, но и заслужаваше да има свое списание. Специализирано и специално, цветно, жизнено, сериозно и... четивно.

При цялата ми пристрастеност към "драматичния" театър, винаги съм оценявал важността и ценността на кукления му събрат.

Той е първият, който показва на най-малките, а и на по-големите зрители разликата между добро и зло, между подлост и благородство, между красиво и грозно, учи ги на морал и развихря въображението им. С таланта и оригиналността на много свои творци, с ярка национална идентичност, именно кукленият театър разказва в близки и далечни страни истинската приказка за Родината ни.

Вярвам, че списание "КуклАрт" ще бъде доброто и умно огледало, в което ще се оглежда кукленият ни театър, за да се познават по-добре – той самият и многото, които го обичат.

На добър час!

Проф. Стефан Данаилов
министър на културата

Макар че сме във века на масовата информация и технологии – време, в което можеш да "свалиш" по електронен път всичко, което те интересува, искаше ми се това списание да се появи именно защото е на хартиен носител. На едно място да се съберат данни за дейността основно на българския театър, мисли, впечатления от и за театъра, за неговите личности и т.н. и това да бъде достъпно за хората, които следят развитието на кукленото изкуство. Също така се надявам, че "КуклАрт" е провокация, подтик към хората, които пишат за куклен театър, да бъдат по-смели и да използват трибуната, която им предоставяме с това списание. Не е маловажен и фактът, че едно таква издание не само носи информация, но и оставя диря, следа, белег в историята на кукленото изкуство през годините, и то по един традиционен и сантиментален начин.

Рагвам се, че настоящият брой е факт. Пожелавам му дълголетие и много рождени дни!

Кирякос Аргиропулос
председател на УС
на АКТ – УНИМА, България

Появата на българското списание за кукленотеатрално изкуство "КуклАрт" чувствам като празник и значим исторически факт, който ме изпълва с радост и надежди. Цялото кукленотеатрално съсловие ще може да диша освежителния му въздух през светлия му прозорец.

Но за да се надяваме на успех, ще трябва да си обещаем съпричастие и колкото е възможно по-голямо лично участие в неговото редовно списване. Прочетох проекта за съдържание на първия брой и със задоволство забелязах стремеж да се избегне тясно професионалната му насоченост, да се отвари "КуклАрт" и към широката публика. Само така, вярвам, че списанието ще бъде все по-близко, по-необходимо и все по-търсено.

На добър час!

Проф. Атанас Илков

Това е последната ми надежда една от мечтите на живота ми най-сетне да се сбъдне – да имаме българско списание за куклен театър. Като чешкия "Луткарж", полското "Театър Лалек", испанското "Параван", американското "А пропо", френското "Ла Марионете" и т.н., и т.н. Не че досега не са правени опити, но обикновено се стигаше само до втория брой. Най-голямата беда винаги е била в липсата на парични средства, но когато все пак те се намираха, ставаше ясно, че желаещите да четат нашето списание са много, а желаещите и можещите да пишат – твърде малко.

Съставът на екипа, който ще прави списанието, ми дава основание да вярвам, че списание ще има. Мисля си, че около него ще се съберат млади пишещи хора, които търсят пространство за изява.

Днес повече от когато и да било творците на кукленото изкуство се нуждаят от своя трибуна. Ние вече почти нищо не знаем за дейността на куклените театри в България – гържавни, общински, частни. Нямаме информация и за чуждите сродни нам театри!

Едно списание обединява, свързва хората от една професия, превръща ги в малко, но обособено общество, което формира вкусове и критерии, които неминуемо ще влияят върху развитието на българското куклено изкуство.

Нашето изкуство е мимолетно, всичко изчезва с края на спектакъла. Памет няма! Способността на писаното слово да изкаже ценностите и знанията на гадена общност, да съхрани спомени за случващите се събития на куклената сцена, така че те да не се забравят и да се предават на гругите, ще направи нашето списание, а чрез него и нашето изкуство, неделима част от българската култура.

На добър час!

Проф. Николина Георгиева

Нужно ли е подобно издание?! На този въпрос би следвало да се отговори така: "Да! Най-после!"

Кукленият ни театър се сдобри най-сетне с пространство, където могат да се разглеждат, да се разрешават и да се спори по въпросите на/за: кукЛА, кукЛАр, Арт – т.е. "КуклАрт", или по-точно място за пресичане на различни гледни точки за миналото (историята), настоящето и бъдещето на кукленото изкуство в разнообразните направления, изяви, открития, провали/успехи през филтъра на новия XXI век.

И преди е имало различни издания на Българския център на УНИМА, на Министерство на културата, на Дома за художествена самодейност, ДЛИТЮ и т.н., но за първи път (нека отново да възкликнем: Слава Богу!) кукленият театър чрез АКТ – УНИМА излъчи от собствените си среди това ново "изделие" – нещо твърде необходимо – да представя, да оглежда и показва лицето си в него, като едно достойно текстово поле за подпомагане и спомагане на развитието на българското куклено изкуство у нас и в чужбина.

На добър час!... И честито!

Проф. г. изк. Елена Владова

Мисля, че издание за българското кукленотеатрално изкуство наистина е много нужно. То трябва да отразява интересните неща, които се случват в нашите театри, да откроява стойностните премиерни спектакли, да представя нови таланти, нови идеи... В него би трябвало да намери място борса за млади актьори, режисьори, сценографи. Едно таква списание ще бъде форум за творците, в него ще се изказват мнения, ще се обсъждат проблемите на българския куклен театър. Разчитаме и на информация за предстоящи фестивали, международни проекти и програми.

Вера Стойкова
директор на ДКТ – Варна

Винаги съм завиждал на колегите ни от другите страни, които имат такива издания. Завиждал съм им благородно, че имат къде да пишат за онова, което правят, да споделят мисли или да прочетат нещо, което друг е написал за тях. Това е естествен начин да се развива едно съсловие и едно изкуство.

Идеята за създаване на специализирано куклено-театрално периодично издание у нас не е от вчера.

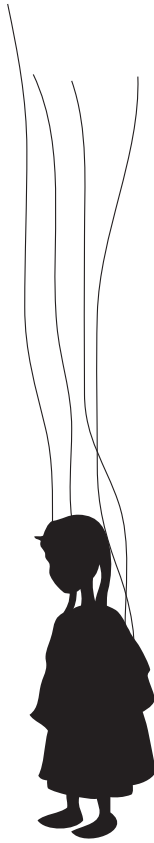
Още през 1933 г. Екатерина Базилевич¹ започва издаването на двуседмичния вестник "Куклен театър". Нямам информация колко дълго е продължило издаването му и за съжаление не съм виждал екземпляр от това издание, но така или иначе зная, че е имало необходимост от него и воля, за да съществува. Без тази воля не би имало въобще куклен театър у нас. Характерна черта на всички значими градители на българския куклен театър е тяхната упоритост. Извън творческите фигури, прославили се с художествени достижения, фигури като Мара Пенкова, Георги Сараванов, Станчо Герджиков, Йордан Тодоров, Васил Апостолов, Злати Златев и още доста други са направили изключително много за самото съществуване на кукленото изкуство. Тази тяхна дейност в сянката на шумните творчески успехи е останала сякаш незабелязана, но без нея не би имало успехи въобще.

Въпреки че подобна градителска дейност е безло регистрирана, все още мълвата коментира някои решителни ходове на тези личности и имената им се споменават и днес с респект. Подобна упоритост често не е лицеприятна за висшестоящите, но трябва да признаем, че единствено благодарение на хора като тях и тяхната упоритост сме останали и все още ни има. Преди да бъде унищожен Плевенският куклен театър, той също бе едно уютно и уникално средище на духовен живот. Благодарение на един също така упорит човек – Ангел Вединов, там се провеждаше Международен фестивал на спектаклите за възрастни "Хора и Кукли" и се издаваше списание със същото име. Макар издавано само няколко години, това списание остана в библиотеките и личните архиви на мнозина от нас и все още ни спомня за този театър – за срам на онези, които предизвикаха разпадането му. Благодарение на тези малки писмовни споменици Плевенският театър, макар и да го няма вече, продължава да съществува в съзнанието ни, за разлика от други, които съществуват, но ги няма, защото са невидими. Ето че неволно започнах да навлизам в едни теми, които отдавна търсят своята дискусия.

Надявам се, че новото списание, наречено шеговито "КуклАрт", ще отвори място на страниците си за полемики, за размяна на критически оценки и мнения, както и за творчески диалози, които толкова липсват в съсловието ни. Вярвам, че то ще се превърне в поле за изява на пишещи хора, които ще помогнат в създаване на писмовния фонд на изкуството ни.

Убеден съм, че в редакционната колегия има доста упорити и твърдоглави хора, които ще успеят да устоят на ветровете и бурите. Отдавна съм стигнал до извода, че стойностните неща в кукления театър се създават въпреки всичко и че за способния човек прегради няма.

Проф. Славчо Маленов

Очаквам новото списание да впише в съвременната българска култура многообразието на кукленото изкуство чрез напомняне, актуализиране и откриване на неговата история, чрез възглеждане в акцентите на днешния му ген, чрез предлагане на посоки за неговото бъдеще.

Очаквам от сърце появата на нашия медиен пазар на неповторимостта на неговото лице.

**Проф. г. изк. Дойчина
Синигерска**

Като представител на по-младото поколение в България все по-често се сблъсквам с връстници, чиито интереси, за съжаление, не са насочени към българската култура. В частност и към куклено-театралното изкуство у нас. Оказва се, че много от тях нямат представа за необятния, шарен и пъстър свят, който ти поднася кукленикът, докато е на сцената, и за магията на въображението, което се разпръсква по време на спектаклите. Може би прекалено ентусиазирано, може би прекалено научно и утопично, но с искрено желание се включих в създаването на списание "КуклАрт".

Очаквам, че то ще успее да представи истинската същност на кукления театър, на неговите разнообразни изразни средства, форми и послания.

Боряна Живкова
редактор

¹ **Екатерина Николаевна Базилевич** – актрисата от руски произход. Родена на 24.11.1889 г. в град Харков, Русия. През 1929 г. Министерството на просвещението признава кукления театър към "Славянска беседа" и определя за негов художествен ръководител Екатерина Базилевич. В периода 1929 – 1940 г. Базилевич поставя в театъра 54 пиеси и му дава името Художествен марионетен театър. Умира на 19.2.1940 г. в София.

Сцена от "Жажга", ВИА театър, режисьор Велимир Велев "Thirst", VIA Theatre, directed by Velimir Velev